

Aan de raad van de gemeente Olst-Wijhe.

Raadsvergadering d.d. 21 januari 2019
Agendapunt 9
Opiniërend besproken d.d. n.v.t.
Portefeuillehouder *burgemeester A.G.J. Strien*

Zaaknummer 12389-2018
Datum B&W-besluit 8 januari 2019

Onderwerp
Voorstel tot verlenging transformatieprogramma sociaal domein

INLEIDING

Sinds 2015 zijn we als gemeente verantwoordelijk voor de uitvoering van de Jeugdwet, de gewijzigde Wmo en de Participatiewet. De landelijke stelselwijziging was onder meer gericht op snellere, betere, effectievere en integrale ondersteuning en zorg. Deze *transformatie* vraagt om vernieuwing, creativiteit en houdingsverandering bij alle partijen. Via een programmatische aanpak wordt deze beweging gestimuleerd en ondersteund. Voorgesteld wordt om de looptijd van het huidige programma transformatie sociaal domein, dat nog tot 1 mei 2019 loopt, tijdelijk te verlengen, tot 1 juli 2020.

BEOOGD RESULTAAT

Een besluit nemen over tijdelijke verlenging van de programmatische aanpak transformatie sociaal domein, ter vergroting van de veranderkracht van bestuurders, medewerkers, organisaties/ instellingen en inwoners en ter versterking van de samenhang tussen de verschillende inspanningen binnen het sociaal domein.

KADER

- Programma transformatie sociaal domein (startdocument vastgesteld in college op 18-10-2016 en budgetvaststelling in de raad van 7-11-2016)
- Maatschappelijke ambitie met bijbehorende strategische doelen (vastgesteld in de raad van 19-2-2018)
- Uitvoeringsprogramma transformatie sociaal domein (vastgesteld in college op 30-1-2018): *notitie "Samen voor elkaar, opbrengsten inventarisatiefase en uitvoeringsprogramma Transformatie sociaal domein"*
- Tussenrapportage Transformatie Sociaal Domein, oktober 2018

ARGUMENTEN

Sinds 2015 zijn we als gemeente verantwoordelijk voor de uitvoering van de Jeugdwet, de gewijzigde Wmo en de Participatiewet. De eerste twee jaren hebben we ons vooral gericht op de transitie en de zogenaamde zachte landing voor onze cliënten. De landelijke stelselwijziging was echter ook gericht op snellere, betere, effectievere en integrale ondersteuning en zorg, gepaard gaande met andere manieren van denken en handelen. Transformatie vraagt om vernieuwing, creativiteit en houdingsverandering bij alle partijen, zoals inwoners, informele zorg en betaalde professionals en de gemeente. Gedurende een periode van twee jaar (mei 2017 - april 2019) wordt via een programmatische aanpak deze beweging gestimuleerd en ondersteund door eenduidige sturing. Doel is om doelstellingen en inspanningen in samenhang te verankeren, de veranderkracht te vergroten en onder leiding van een programmanager in een éénduidig aanspreekpunt te voorzien.

Op 19 februari 2018 heeft u ingestemd met de maatschappelijke ambitie "de inclusieve samenleving" en de daaruit voortvloeiende drie strategische doelen: Iedereen doet ertoe en kan meedoen, Ondersteuning op maat en In verbinding met de klant/inwoner. Het programma kende eerst een inventarisatiefase

(opgeleverd begin 2018) en bevindt zich vanaf maart 2018 in de uitvoeringsfase. Om de strategische doelen te bereiken zijn (interactief tot stand gekomen) operationele doelen geformuleerd en worden ruim 30 concrete projecten en activiteiten uitgevoerd om deze doelen te bereiken.

Als afbakening gold dat het bij dit programma transformatie alleen gaat om doelen en inspanningen die een bijdrage leveren aan de interne en externe veranderkracht van het sociaal domein.

In oktober 2018 is een tussenrapportage opgeleverd. Deze is ter kennisname gebracht van uw raad en mondeling toegelicht tijdens een woordvoerdersoverleg op 3 december 2018.

Een groot deel van de 34 deelprojecten uit het uitvoeringsprogramma is inmiddels gestart of in voorbereiding. Op alle strategische en operationele doelen is voortgang geboekt, er is een brede beweging in gang gezet. Zowel deelprojecten met vooral structuur aspecten (bijv. versterking basisstructuur) als met cultuuraspecten (terug naar de bedoeling, systeemwereld is dienend aan de leefwereld, bijv. Omgekeerde toets) zijn opgepakt. Er ontstaan in de praktijk mooie verbindingen tussen de projecten en ook nieuwe deelprojecten.

Tegelijkertijd vraagt de complexiteit van de transformatie om meer inspanning dan vooraf werd voorzien. Bij de start van het programma was er besef van de breedte van de opgave, maar nog onvoldoende concreet inzicht om daar een gedetailleerde looptijd aan te kunnen koppelen. De inventarisatiefase heeft langer tijd gevraagd dan was gepland, om deze zorgvuldig en interactief met ons maatschappelijk veld goede invulling te kunnen geven. En gaandeweg het programma hebben zich diverse thema's (gezondheid, participatie) en actualiteiten (bijvoorbeeld AVG privacy wetgeving) aangediend die cruciaal zijn voor de transformatie, maar ook extra inspanning vragen. Soms zijn nieuwe transformatie activiteiten het gevolg van succesvol uitgevoerde deelprojecten (voorbeeld: van omgekeerde toets naar omgekeerde verordening).

De meeste deelprojecten worden vanuit de reguliere bezetting uitgevoerd. Nog niet alle beoogde deelprojecten zijn gestart. Extra inzet en eenduidige aansturing is er de komende periode nodig voor juist de meer complexe thema's. Het gaat hier onder meer om integrale communicatie, privacy versus integraal werken, het vernieuwen en verbeteren (toegankelijker voor diverse doelgroepen) van de sociale kaart, resultaat- en effectmetingen verder ontwikkelen en de voorbereidingen voor het opstellen van een verordening sociaal domein volgens het principe van de omgekeerde toets en in "klare taal". Voor een eenduidige aansturing van deze nog uit te voeren (sociaal domein brede) deelprojecten is inzet van de programma manager ook na 1 mei 2019 nog een periode van belang. Concrete beoogde resultaten aan het eind van de programmaverlenging zijn onder meer:

- oplevering integrale verordening sociaal domein
- beschikbare bruikbare digitale sociale kaart voor inwoners en maatschappelijke partners
- praktische handreikingen voor de uitvoerende medewerkers sociaal domein opgeleverd, voor het (binnen de privacyregelgeving) optimaal benutten van de mogelijkheden voor het delen van informatie/integraal werken.

Daarnaast willen we de verbindingen/integraliteit en de beweging van systeemwereld naar leefwereld behouden en voortzetten. Dit gaat niet vanzelf en een programma periode van twee jaar blijkt erg kort voor een dergelijke ingrijpende beweging. Risico's van programma beëindiging per eind april 2019 zijn de stagnatie van de transformatiebeweging binnen sociaal domein (en "werken volgens de bedoeling" organisatie breed) en verlies van samenhang. Er is nog een periode een inhoudelijk verbinder en eenduidige aansturing nodig, alsmede een concrete infrastructuur voor interne-externe verbindingen (waaronder netwerkbijeenkomsten, nieuwsbrieven Samen voor Elkaar).

Voorgesteld wordt tot verlenging van het uitvoeringsprogramma transformatie sociaal domein met ruim een jaar (tot en met juni 2020) en daarbij een gefaseerde afbouw van de programmatische inzet op te nemen. Uitgangspunt is dat we de noodzakelijke extra programmatische inzet leveren naast de reguliere organisatie, maar er tevens voor zorgen dat deze minder afhankelijk gaat worden van de programma ondersteuning om daarna de gewenste transformatiebeweging zelfstandig voort te kunnen zetten. Om de investering van het programmatisch werken ook op de langere termijn te laten renderen wordt een warme overdracht naar de lijn voorbereid en perspectief geboden dat deze andere manier van werken in de reguliere organisatie wordt geborgd. Daarbij zal ook worden bezien wat nodig is aan capaciteit en competenties. Dit wordt meegenomen in de strategische personeelsplanning.

Een tijdelijke verlenging van het programma met 14 maanden vraagt incidenteel om een bedrag van € 123.500,-. Onderliggende uitgangspunten:

2019 (mei t/m december)

- inzet programmamanager ongewijzigd ten opzichte van het huidige programma (32 uur),
- inzet programma ondersteuner gehalveerd (van 18 naar 9 uur)
- werkbudget aangepast aan het aantal programma maanden in dit jaar.

2020 (januari t/m juni)

- inzet programmamanager gehalveerd (naar 16 uur),
- inzet programma ondersteuner gelijk aan verlenging in 2019 (9 uur)
- werkbudget aangepast aan het aantal programma maanden in dit jaar.

Dit laatste programma halfjaar gaat uit van verdere afbouw: te weten halvering van de inzet van de programma manager. Diens inspanningen zullen dat jaar met name op de verder borging zijn gericht en niet langer op het zelf coördineren van concrete deelprojecten uit het uitvoeringsprogramma.

DRAAGVLAK

Het uitvoeringsprogramma is tijdens de inventarisatiefase in nauw overleg met onze externe partners (waaronder Adviesraad Samenleving en welzijn- en zorgorganisaties) tot stand gekomen. Bij diverse deelprojecten zijn in de uitvoering ook externen, met name het Breed Welzijnsverband / ut Huus initiatiefnemer of als participant nauw betrokken. Zowel met onze maatschappelijke uitvoeringpartners als met de Adviesraad worden deelprojecten tussentijds afgestemd.

De algemene voortgang binnen het programma krijgt in diverse reguliere overleggen en via onze nieuwsbrieven en netwerkbijeenkomsten aandacht.

Veel relaties (zowel vanuit Wmo, jeugdhulp als werkveld Participatiewet) tonen betrokkenheid en waardering tijdens de goed bezochte thema- en netwerkbijeenkomsten. In toenemende mate ontvangen we van externe partners onderwerpen voor onze tweemaandelijks digitale nieuwsbrief Samen voor Elkaar. Vanwege het belang van brede verbindingen en partners aangehaakt houden hebben we extra hierop ingezet, wat heeft geresulteerd in het uitbrengen van 10 nummers gedurende ruim een jaar (sept. 2017- dec. 2018).

FINANCIËLE CONSEQUENTIES

Het voorstel tot programma verlenging betreft incidentele kosten, geraamd op in totaal 123.500,- (2019 € 82.000,- en 2020 € 41.500).

Dekking van de huidige programmakosten (tot 1-5-2019) heeft plaatsgevonden vanuit de reserve sociaal domein. Op 12 november 2018 heeft uw raad besloten om de budgetten binnen het sociaal domein met ingang van 2019 niet meer te oormerken. In het raadsbesluit van 12 november 2018 is ten aanzien van de reserve sociaal domein door uw raad bepaald dat deze reserve in de jaren 2015 tot en met 2018 is opgebouwd en daarom ter beschikking blijft van het sociaal domein. Het ging daarbij om een te verwachten eindsaldo 2018 van € 365.000. Dit saldo is bijgesteld bij de tweede bestuursrapportage naar € 283.000. Het werkelijke eindsaldo is afhankelijk van het resultaat van het sociaal domein in de jaarrekening 2018 en de realisatie op de toegekende (project)budgetten.

De intentie is om de kosten van de programmaverlenging ten laste te brengen van de reserve sociaal domein. Het eindsaldo van deze reserve is echter pas definitief na vaststellen van de jaarrekening 2018. Indien de reserve ontoereikend mocht zijn wordt aanvullende dekking voorgesteld uit de reserve Nader te bestemmen middelen. Dit zal bij de jaarrekening 2018 worden verantwoord.

AANPAK/UITVOERING

Na uw besluit worden de activiteiten in het uitvoeringsprogramma samen met onze externe partners in 2019 verder voortgezet. De voortgang maken wij intern en extern onder meer zichtbaar via de nieuwsbrieven Samen voor Elkaar. In de huidige programmaplaning was een eindevaluatie voorzien in april 2019.

Mocht besloten worden tot programmaverlenging dan komt deze evaluatie te vervallen en wordt in oktober 2019 een nieuwe, beknopte tussenrapportage opgeleverd. Na afloop van het programma vindt medio 2020 een eindrapportage (inclusief evaluatie) plaats.

VOORSTEL

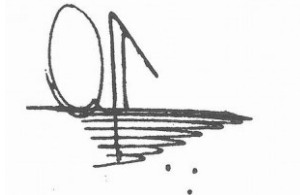
1. In te stemmen met tijdelijke verlenging van het programma transformatie sociaal domein tot 1 juli 2020;
2. In te stemmen met de incidentele kosten, geraamd op € 123.500,- en deze ten laste te brengen van de reserve sociaal domein;
3. De 4de begrotingswijziging 2019 vast te stellen.

Burgemeester en wethouders van Olst-Wijhe
de secretaris

drs. D.L.W. (Dries) Zielhuis

de burgemeester

A.G.J. (Ton) Strien

Informatie in te winnen bij:
Carla van der Velde
Telefoonnummer: (0570) 568184
c.vandervelde@olst-wijhe.nl

Onderwerp Besluit tot verlenging transformatieprogramma sociaal domein

De raad van de gemeente Olst-Wijhe;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 8 januari 2019;

gelet op de artikelen 108 lid 1 en 189 lid 1 van de Gemeentewet;

besluit:

1. In te stemmen met tijdelijke verlenging van het programma transformatie sociaal domein tot 1 juli 2020;
2. In te stemmen met de incidentele kosten, geraamd op € 123.500,- en deze ten laste te brengen van de reserve sociaal domein;
3. De 4de begrotingswijziging 2019 vast te stellen.

Aldus besloten in de openbare raadsvergadering d.d.

De raad voornoemd,

de griffier

de voorzitter

B.A. (Bart) Duursema

A.G.J. (Ton) Strien